

کلاس خصوصی (مخصوص یادگیری مفهومی و عمیق)

موضوع: تداوم هدایت

مناسب برای یادگیری اولیه، درک مطلب و امتحانات تشریحی

هدف: درک چرایی یکی بودن دین، تعدد پیامبران و راز ختم نبوت

این درس (تداوم هدایت) قرار است به سه سؤال مهم جواب بدهد: چرا فقط یک دین داریم؟ چرا پیامبران زیاد بودند؟ و چرا بعد از پیامبر اسلام، پیامبر دیگری نیامد؟

۱. ریشه مشترک، دین مشترک (فطرت)

دین در لغت به معنای «راه» و «روش» است و اسلام همان راهی است که خدا برای زندگی انسان‌ها برگزیده است. شاید بپرسی چرا خدا برای همه انسان‌ها در طول تاریخ فقط **یک دین** فرستاده است؟ جواب در کلمه‌ای به نام «**فطرت**» خلاصه می‌شود. فطرت یعنی نوع خاص آفرینش انسان. با اینکه انسان‌ها نژاد و زبان مختلفی دارند، اما ویژگی‌های فطری آن‌ها مشترک است. مثلاً همه انسان‌ها عدالت را دوست دارند، از نابودی فراری‌اند و به دنبال کمالات نامحدود می‌گردند. چون انسان‌ها این ویژگی‌های مشترک را دارند، خداوند هم یک برنامه کلی (به نام اسلام یا تسلیم بودن در برابر خدا) برای رسیدن آن‌ها به هدف مشترکشان فرستاده است. تفاوت پیامبران فقط در برخی احکام فرعی (مثل شکل و تعداد نماز) متناسب با شرایط زمان خودشان بوده است، نه در اصل دین.

۲. چرا ۱۲۴ هزار پیامبر؟ (علل تعدد پیامبران)

اگر دین یکی است، پس چرا این همه پیامبر آمدند؟ خداوند به ۳ دلیل مهم، پیامبران متعددی فرستاد:

- **استمرار و پیوستگی در دعوت:** برای اینکه یک پیام در ذهن مردم ماندگار شود و تبدیل به «فرهنگ و سبک زندگی» شود، نیاز به تکرار و تبلیغ دائمی دارد.
- **رشد تدریجی سطح فکر مردم:** سطح فرهنگ و دانش مردم کم‌کم رشد می‌کرد. پیامبران جدید می‌آمدند تا همان اصول ثابت را متناسب با فهم و درک انسان‌های دوران خودشان بیان کنند.

- **تحریف تعلیمات پیامبر پیشین:** در گذشته چون سواد و کتابت کم بود، تعلیمات پیامبران فراموش می‌شد یا به دست افراد سودجو تغییر می‌کرد (تحریف می‌شد). پس پیامبر بعدی می‌آمد تا نسخه اصلی و درست را دوباره بیاورد.

۳. راز پایان پیامبری (عوامل ختم نبوت)

تعیین زمان پایان پیامبری فقط دست خداست، چون فقط او می‌داند چه زمانی مردم به بلوغ فکری رسیده‌اند. در زمان حضرت محمد (ص)، چهار اتفاق مهم افتاد که باعث شد پرونده نبوت بسته شود و بشر از پیامبر جدید بی‌نیاز گردد:

۱. **آمادگی جامعه بشری:** انسان‌ها به سطحی از درک رسیدند که می‌توانستند برنامه کامل زندگی را دریافت و حفظ کنند.
۲. **حفظ قرآن از تحریف:** با تلاش پیامبر (ص) و مسلمانان، این کتاب دست‌نخورده باقی ماند و کلمه‌ای از آن کم و زیاد نشد؛ پس نیازی به پیامبر بعدی برای «تصحیح» نبود.
۳. **وجود امام معصوم:** بعد از پیامبر، امامان معصوم مسئولیت‌های ایشان (غیر از دریافت وحی) را ادامه دادند تا جامعه بی‌رهبر نماند.
۴. **پویایی و روزآمد بودن دین اسلام:** اسلام دینی است که هم برای نیازهای ثابت ما (مثل نیاز به امنیت و دادوستد) قانون دارد و هم برای نیازهای متغیر ما (مثل استفاده از اسکناس یا سلاح‌های جدید) پاسخ‌های به‌روزی ارائه می‌دهد. همچنین قواعدی مثل «لا ضرر و لا ضرار» دارد که مثل بازرس عالی روی احکام نظارت می‌کنند تا دین بن‌بست نداشته باشد.

۴. نگاه درست به پیامبران (معلمان یک مدرسه)

بعضی‌ها فکر می‌کنند پیامبران مثل مغازه‌دارانی هستند که هرکدام جنس خودشان را تبلیغ می‌کنند و ما می‌توانیم هرکدام را دلمان خواست انتخاب کنیم! اما این نگاه غلط است. پیامبران مثل **معلمان یک مدرسه** هستند که پایه‌های مختلف تحصیلی را به ترتیب تدریس می‌کنند و مطالب سال قبل را تکمیل می‌کنند. اگر کسی به آخرین پیامبر ایمان بیاورد، در واقع به همه معلمان و پیامبران قبلی هم ایمان آورده است. به همین دلیل، امروز پیروی از هر دینی غیر از اسلام، در واقع سرپیچی از فرمان خداست.